

N:o 17.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående försäljning af vissa till kronoparken Tönnersjöheden i Hallands län hörande inegoområden; gifven Stockholms slott den 4 januari 1902.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att sjutton särskilda, uti en i statsrådsprotokollet intagen tablå närmare angifna och med n:ris 1—17 betecknade samt å tre af extra jägmästaren G. V. Schotte öfver inegorna till en hvor af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp inom Tönnersjö socken och härad af Hallands län upprättade kartor med röda, streckade gränslinier utmärkta områden om tillhoppa 465 hektar 40,5 ar af de uti kronoparken Tönnersjöheden ingående hemmanen Jonstorp n:ris 1, 2 och 3, Tönnersjö n:ris 2, 3 och 4, Strömma n:o 2 samt Tostarp n:ris 1, 2, 3, 4 och 5 må, jemte till samfältt bruk enligt berörda tablå afsedd mark om sammanlagt 8 hektar 19,5 ar, frånskiljas nämnda kronopark samt, med å dessa områden befintliga, kronan tillhöriga åbyggnader, efter förutgången saluvärdering och i laga ordning verkstäld afsöndring från vederbörande stamhemman, å offentlig auktion, hvorje område för sig, utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare, hvad beträffar de under n:ris 1—7, 9—11 och 13—17 uti tablåna upptagna försäljningsområdena, den 25 mars 1904, och i fråga om återstående områden, n:ris 8 och 12, samma dag år 1905, samt under vilkor i öfrigt, att köpare, som sådant åstundar, skall ega att efter derom vid auktion gjord anmälan, inbetalा köpeskillingen under loppet af sex år med en sjettedel årligen, såvida han för fullgörandet deraf vid auktionstillfället ställer antaglig säkerhet, och att det för hvorje område afgifna högsta anbudets antaglighet skall underställas Kongl. Maj:ts pröfning,

dels och att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komma att inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse välbevägen.

O S C A R.

Theodor Odelberg.

Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållt inför Hans Maj:t Konungen i närvaro af Hans Kongl. Höghet Kronprinsen i statsrådet å Stockholms slott den 4 januari 1902.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre von OTTER,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
 Statsråden: herr von KRUSENSTJERNA,
 grefve WACHTMEISTER,
 CLAËSON,
 CRUSEBJÖRN,
 ODELBERG,
 HUSBERG,
 PALANDER,
 HAMMARSKJÖLD och
 WESTRING.

11:o.

Departementschefen, statsrådet Odelberg anförde härefter:
 Jemlikt Eders Kongl. Maj:ts beslut den 6 juli 1892 hafva, för
 bildande af kronopark, för statsverkets räkning inköpts de Stjernarps
 fideikommiss underlydande, inom Tönnersjö och Breareds socknar samt
 Tönnersjö härad af Hallands län belägna hemmanen 2 mantal Tönnersjö

n:ris 2, 3 och 4, $1\frac{1}{6}$ mantal Strömma n:ris 1 och 2, $1\frac{1}{3}$ mantal Jönstorp n:ris 1, 2, 3 och 4, 1 mantal Åkarp n:o 1, $2\frac{1}{2}$ mantal Tostarp n:ris 1, 2, 3, 4 och 5, $\frac{1}{4}$ mantal Hultabo n:o 1, $\frac{1}{2}$ mantal Skällås n:o 1 samt $\frac{1}{4}$ mantal Sjögård n:o 1.

Uti underdåning skrifvelse den 27 november nästlidna år har domänstyrelsen anmält, att, som vid omförmälda inköp förvärvats inegjord till ej obetydlig omfattning och det visat sig, att en del sådan jord kunde utan olägenhet för den af de inköpta hemmanen bildade kronoparken Tönnersjöheden densamma frånskiljas och afyttras, domänstyrelsen låtit genom skogsförvaltningen i sådant syfte verkställa utredning; och har domänstyrelsen tillika öfverlemtet ett af extra jägmästaren G. V. Schotte på styrelsens uppdrag upprättadt, af tre kartor och sex beskrifningar rörande inegorna till en hvar af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp åtföljd förslag till försäljning af inegor från ifrågavarande kronopark, ävensom öfver berörda förslag afgifna utlåtanden af vederbörande revirförvaltare och öfverjägmästaren i distriktet.

Af nämnda och öfriga i ärendet tillgängliga handlingar inhemtas, bland annat,

att ofvanomförmälda, från Stjernarps fideikommiss inköpta egokomplex, som innefattar en areal af 2,857 hektar 27 ar, deraf omkring 330 hektar 44 ar tomter och åker, 460 hektar 34 ar ängs- och betesmark, 1,898 hektar 29 ar utmark samt 168 hektar 20 ar impediment, är belägen på ett afstånd af $1\frac{1}{2}$ till 2 mil från Halmstad mellan Vestkustbanan och Halmstad—Bolmens jernväg, i norr nästan angränsande Breareds hållplats vid sistnämnda bana och i söder på ett afstånd af omkring $\frac{1}{2}$ mil från Eldsberga station vid Vestkustbanan;

att vid egoområdets försäljning till kronan köparen tillförbundits att respektera för viss tid gällande arrendekontrakt om upplåtelse af jord inom saluområdet;

att skogsförvaltningen till försäljning från kronoparken Tönnersjöheden nu föreslagit de i kronoparkens södra del belägna områden af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp, hvilka finnas upptagna å nedanstående tablå, nemligen:

A f f n u v a r a n d e n u m m e r o c h m a n t a l .

Försäljningslotterna sätta ut i följande ordning:

Först försäljningslotterna med nummer 1 till 100.

Sedan försäljningslotterna med nummer 101 till 200.

Sedan försäljningslotterna med nummer 201 till 300.

Sedan försäljningslotterna med nummer 301 till 400.

Sedan försäljningslotterna med nummer 401 till 500.

Sedan försäljningslotterna med nummer 501 till 600.

Sedan försäljningslotterna med nummer 601 till 700.

Sedan försäljningslotterna med nummer 701 till 800.

Sedan försäljningslotterna med nummer 801 till 900.

Sedan försäljningslotterna med nummer 901 till 1000.

Af Jonstorps by.

1	Af $\frac{1}{4}$ mantal N:o 1 Vestra Storgården .....
2	» $\frac{1}{4}$ » » N:o 1 Östra Storgården .....
3	» $\frac{1}{12}$ » » N:o 2 och $\frac{1}{6}$ mantal N:o 3 Vestergården .....
4	» $\frac{1}{4}$ » » N:o 2 » $\frac{1}{6}$ » » N:o 3 Sörgårdarna .....
	Till samfälldt bruk (vägar, grustägt och vattningsplats) .....

Af Tönnersjö by.

5	Af $\frac{1}{3}$ mantal N:o 2 Norrgården .....
6	» $\frac{1}{3}$ » » N:o 2 Vestergården .....
7	» $\frac{1}{3}$ » » N:o 2 Krokagården .....
8	» $\frac{1}{2}$ » » N:o 3 .....
9	» $\frac{1}{4}$ » » N:o 4 .....
10	» $\frac{1}{3}$ » » Strömma N:o 2 Vestergården .....
	Till samfälldt bruk (vägar, grustägt och lertägt) .....

Af Tostarps by.

11	Af $\frac{1}{4}$ mantal N:o 1 och $\frac{1}{16}$ mantal N:o 2 Gamla Norrgården .....
12	» $\frac{1}{4}$ » » N:o 1 » $\frac{1}{16}$ » » N:o 4 Nya Norrgården .....
13	» $\frac{5}{16}$ » » N:o 2 Nya Mellangården .....
14	» $\frac{1}{16}$ » » N:o 2 och $\frac{1}{4}$ mantal N:o 3 Gamla Sörgården .....
15	» $\frac{5}{16}$ » » N:o 4 Gamla Mellangården .....
16	» $\frac{1}{16}$ » » N:o 4 och $\frac{1}{4}$ mantal N:o 5 Nya Rumpagården .....
17	» $\frac{1}{16}$ » » N:o 4 » $\frac{1}{4}$ » » N:o 5 Gamla Rumpagården .....
	» $\frac{1}{16}$ » » N:o 2 » $\frac{1}{4}$ » » N:o 3 Nya Sörgården .....

Till samfälldt bruk (vägar och grustägt) .....

Försäljningslotternas sammanlagda areal .....

Till samfälldt bruk summa .....

Åker.	Äng.	Slätter- kärr.	Ljung- kar.	Hag- mark.	Diverse impedi- ment.	Summa areal.	Försäljningslottens beteckning på kartan.
har. ar. har. ar. har. ar. har. ar. har. ar. har. ar.							
14 97	5 98	3 65	1 88	5 42	2 54	34 44	Litt. A.
14 72.5	5 04	4 6	— —	7 83	— 8	33 35.5	» B.
16 74	1	2 50	— 51	7 85	4 2	33 51	» C.
31 87	2 55	2 96	— —	9 72	1 54	48 64	» D.
78 30.5	15 19	14 07	2 39	30 2	9	149 94	
						2 05.	
13 98	— —	— —	— —	— —	— —	14 57	$\frac{1}{3}$ mtl Tönnersjö N:o 2 (Norrgården).
10 99	— 13	— 4	— 03	1 38	4 45	16 98	» » » (Vestergården).
15 89	1 36	— —	— 24	— 60	2 63	20 72	» » » (Krokagården).
23 75	2 22	— —	1 94	2 34	6 06	36 31	$\frac{1}{2}$ mtl Tönnersjö N:o 3.
17 93	— —	— —	— 37	1 04	— 22	19 56	$\frac{1}{4}$ mtl Tönnersjö N:o 4.
15 22	— —	— —	— —	— —	1 23	16 45	$\frac{1}{3}$ mtl Strömma N:o 2 (Vestergården).
97 76	3 71	— —	2 58	5 36	15 18	124 59	
						2 66	
16 60	1 75	— —	— 55	— 22	4 58	23 70	Litt. A.
13 38	5 13	1 27	— —	— 54	— 27	20 59	» B.
13 62	4 52	— 31	— 05	1 37	— 18	20 05	» C.
11 09	5 41	— —	— —	7 23	— 40	24 13	» G.
13 08	17 08	— —	— 04	1 71	— 55	32 46	» D.
15 80	— 54	— —	— —	1 47	— 95	18 76	» E.
13 40	9 21	— —	— 01	3 68	— 63	26 93	» F.
8 24	3 74	— —	— —	11 59	— 68	24 25	» H.
105 21	47 38	1 58	— 65	2 81	24 19	87	
						3 48	
281 27.5	66 28	15 65	5 62	63 99	32 59	465 40.5	
						8 19.5	
				Summa arealet	473 60		

att dessa områden å ofvan omförmällda, af extra jägmästaren Schotte utarbetade kartor angifvits genom röda streckade gränslinier samt, enligt hvad skogsförvaltningen upplyst, jemväl å marken utmärkts medelst pälar och rösen:

att Tostarps, Tönnersjö och Jonstorps byar tillsammans med annat utom kronoparken beläget hemman undergått storskifte åren 1815 och 1816 samt Tönnersjö by för sig laga skifte år 1861;

att vid upprättandet af ofvan intagna försäljningsförslag medtagits *af Jonstorps by*: den del, som ligger vester om häradsvägen och söder om gamla vallen mellan Jonstorps åker- och ängsskiften och den s. k. Hästhagen;

af Tönnersjö by: hemmanens åkerskiften, hvarjemte en skogbeväxt mosse, den s. k. Tönnersjö allmänning, uppdelats på några af de till försäljning föreslagna områdena; samt

af Tostarps by: dels hela inegoområdet, med undantag af torplägenheterna Stortorpet och Gatan samt några egofigurer i vestra delen af byn, hvilka ansetts lämpligen kunna brukas af arrendatorn af hemmanet Hultabo, dels ock, för erhållande af rak gräns, en smal remsa af utmarken;

att samtliga ofvan angifna försäljningslotter, med undantag af de å kartan öfver Tostarps by med litt. D och F betecknade, äro försedda med åbyggnader; samt

att arrendatorerna å de hemmansdelar, hvilka beröras af det upprättade försäljningsförslaget, blifvit af domänstyrelsen uppsagda till afflyttning den 25 mars 1902, med undantag af brukarne af den försäljningslotterna n:ris 8 och 12 tilldelade mark, hvilka jemlikt arrende-kontrakt, som kronan vid hemmanens inköp förbundit sig att respektera, äro berättigade att behålla sina arrenden till den 25 mars 1905.

För egen del har domänstyrelsen hemstält, att ofvan angifna, i 17 lotter fördelade områden af hemmanen Jonstorp n:ris 1—3 om $1\frac{1}{6}$ mantal, Tönnersjö n:ris 2—4 med Strömma n:o 2 om $2\frac{1}{12}$ mantal samt Tostarp n:ris 1—5 om $2\frac{1}{2}$ mantal måtte med derå befintliga, kronan tillhöriga åbyggnader försäljas; och har styrelsen dervid anmärkt, att, som hemmanen Jonstorp och Tostarp ej undergått laga skifte och i fråga om dessa hemman försäljningslotterna således ej kunde frånskiljas genom egostyckning, det syntes styrelsen lämpligt, att samtliga till försäljning föreslagna lotter skildes från stamhemmanen genom jordäfsöndring, samt att, med hänsyn dertill att saluvärdering och vederbörlig landmäteri-förrättning borde verkställas före försäljningen, tiden för blivande köpare tillträde af lotterna borde bestämmas till den 25 mars 1904,

med undantag för lotterna n:ris 8 och 12, för hvilka tillträdesdagen ej kunde bestämmas tidigare än den 25 mars 1905.

På grund af hvad sålunda i ärendet förekommit, får jag i underdånighet hemställa, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen medgifva,

dels att ifrågavarande sjutton, i ofvanintagna tablå närmare angifna och med n:ris 1—17 betecknade samt å tre af extra jägmästaren G. V. Schotte öfver inegorna till en hvar af byarna Jonstorp, Tönnersjö och Tostarp inom Tönnersjö socken och härad af Hallands län upp-rättade kartor med röda, streckade gränslinier utmärkta områden om till-hopa 465 hektar 40,5 ar af de uti kronoparken Tönnersjöheden ingående hemmanen Jonstorp n:ris 1, 2 och 3, Tönnersjö n:ris 2, 3 och 4, Strömma n:o 2 samt Tostarp n:ris 1, 2, 3, 4 och 5 må, jemte till samfälldt bruk enligt berörda tablå afsedd mark om sammanlagt 8 hektar 19,5 ar, frånskiljas nämnda kronopark samt, med å dessa områden befintliga, kronan tillhöriga åbyggnader, efter förutgången saluvärdering och i laga ordning verkstäld afsöndring från vederbörande stamhemman, å offentlig auktion, hvarje område för sig, utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare, hvarad beträffar de under n:ris 1—7, 9—11 och 13—17 uti nyss-berörda tablå upptagna försäljningsområdena, den 25 mars 1904, och i fråga om återstående områden, n:ris 8 och 12, samma dag år 1905, samt under vilkor i öfrigt att köpare, som sådant åstundar, skall ega att efter derom vid auktion gjord anmälan, inbетala köpeskillingen under loppet af sex år med en sjettedel årligen, såvida han för fullörandet deraf vid auktionstillfället ställer antaglig säkerhet, och att det för hvarje område afgifna högsta anbudets antaglighet skall underställas Eders Kongl. Maj:ts pröfning,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komma att inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemstält, deruti statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att i enlighet dermed proposition till Riksdagen skulle aflåtas, så lydande som bilaga ... till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

W. Roos.